

JAARVERSLAG 2025

ERKENNING EN ONMACHT

2025 heeft ons veel geleerd. In de eerste plaats dat de Belgische ngo's een erg hoge organisatiekwaliteit hebben. De scores van de screening door Ernst & Young en DGD liggen bijzonder hoog. Nagenoeg alle bestaande ngo's hebben een nieuwe erkenning gekregen. Vier organisaties hebben voor het eerst een erkenning gekregen omdat ze over voldoende maatschappelijk draagvlak en over een hoge organisatiekwaliteit beschikken.

Erkenning is natuurlijk slechts de eerste, weliswaar noodzakelijke stap. Wat volgt is de opmaak van kwalitatieve programma's voor de medefinanciering van impact in internationale solidariteit, humanitaire hulp en wereldburgerschapseducatie. In 2025 stond voor ngo-federatie de dialoog met DGD en de beleidscel van de nieuw aangestelde Minister van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking, Maxime Prévot, over het beleidskader en budget voor die medefinanciering centraal.

2025 heeft ons echter ook geleerd dat de bewezen organisatiekwaliteit ons niet automatisch meer collectieve slagkracht geeft – zeker op het vlak van belangenbehartiging. Aan een ongezien tempo werkten ngo-federatie en acodev aan voorstellen om met Minister Prévot de dialoog te kunnen aangaan over de medefinanciering van de programma's 2027-2031. Ondanks het hoge tempo en intense samenwerking tussen beide federaties, zowel op secretariaatsniveau, bestuursniveau als via een gezamenlijke klankbordgroep, zijn we er slechts te laat in geslaagd een sectorvoorstel op tafel te leggen. Bovendien hebben we eind 2025 moeten vaststellen dat we met de verschillende elementen van het sectorvoorstel géén impact hebben gehad en onmachtig waren om zwaar te wegen op het nieuwe beleid.

Echte vrienden staan op wanneer de storm losbarst. In het woelige onderhandelingsproces in 2025 is DGD steeds een bondgenoot geweest van ngo's: in het verdedigen van onze autonomie en ons initiatiefrecht, de medefinancieringskaders én onze plaats in de Belgische ontwikkelingssamenwerking. Dit terwijl de administratie zelf op verschillende fronten moest vechten voor haar eigen voortbestaan en voor de eigenheid van Belgische ontwikkelingssamenwerking.

Het is symptomatisch voor een trend en een discours dat we wereldwijd aanschouwen, van Vlaanderen tot de Verenigde Staten: het terugplooiën op nationale belangen ten nadele van internationale solidariteit, het systematisch inperken van de ruimte voor en de dialoog met het maatschappelijk middenveld, en andere protectionistische tendensen.

Er is nood aan verandering. En gelukkig begint échte verandering bij erkenning... ook van onze eigen uitdagingen. De geleerde lessen van 2025 plaatsen een aantal cruciale prioriteiten bovenaan de agenda. Het gaat hierbij om de noodzaak om met één stem te spreken, snel te reageren en te anticiperen op beleidswijzigingen, én om het ontwikkelen van een scherp narratief over onze sector. De algemene vergadering gaf in december 2025 aan de nieuwe bestuursploeg dan ook een duidelijke opdracht om te werken aan een expliciet toekomstgericht narratief: waar willen we als ngo-sector binnen 10 à 15 jaar staan, welke rol willen we opnemen, welke keuzes durven we maken en welke spanningen horen daar onvermijdelijk bij?

Benieuwd naar de antwoorden?

Arnout Justaert
directeur ngo-federatie

POLITIEKE CONTEXT

Na de verkiezingen van 2024 sleepte de regeringsonderhandelingen een tijdje aan. Uiteindelijk werd de Arizona-regering boven het doopvont gehouden met een reeks aangekondigde besparingen, onder meer op ontwikkelingssamenwerking. De onderhandelingen tussen de sector en de beleidsmakers liepen niet vlot en de dialoog met bevoegd minister Maxime Prévot kwam maar moeilijk tot stand. DGD diende zich aan als een bondgenoot van de sector. Toch moeten er lessen getrokken worden richting toekomstige onderhandelingen, zodat we ons als sector duidelijker kunnen positioneren.

Van regeerakkoord naar beleid voor ngo's: het onderhandelingsproces in 2025

Met het besparingsmes op de keel

Met het regeerakkoord was ook het besparingspercentage op het budget van ontwikkelingssamenwerking afgeklopt: -25%. Deze ongeziene besparing zou ongetwijfeld ook een impact hebben op de enveloppe voor ngo's.

Op de herhaaldelijke vraag van ngo's om minder te besparen dan 25% omdat wij als enigen een eigen bijdrage aanleveren én bovendien ook getroffen worden door de vermindering van de belastingaftrek, werd spijtig genoeg niet ingegaan.

Er werd vanuit de sector erg uitgekeken naar een constructieve samenwerking met Minister Prévot en zijn beleidscol om het beleid en het doorvoeren van de besparingen zo voorspelbaar mogelijk te maken voor de ngo-sector.

Die dialoog bleef in 2025 echter erg beperkt en steeds in de formele setting van het NGSOC. Bovendien maakten de context (noodzakelijke overheidsbesparingen én een minister die zelf wil beslissen) het nog moeilijker om als sector te onderhandelen en te wegen op besluitvorming.

Een sector die met één stem spreekt, was nog meer dan anders nodig. De besturen van acodev en ngo-federatie riepen daarom een klankbordgroep in het leven. Deze klankbordgroep moest de directeurs van de federaties toelaten ideeën en voorstellen die in het onderhandelingsproces met de nieuwe Minister naar boven kwamen, snel af te toetsen en kort op de bal te kunnen spelen.

Tussen maart en oktober 2025 werd intensief gewerkt binnen de klankbordgroep aan het opstellen van sectorvoorstellen rond de besparingen binnen de ngo-sector en de inhoudelijke uitdagingen die door Minister Prévot en DGD geformuleerd werden, zoals rond thematische en geografische concentratie. Gezien het belang van de onderwerpen en de snelheid waarmee geschakeld moest worden, werden telkens gemeenschappelijke bestuursvergaderingen van acodev en ngo-federatie georganiseerd om de voorstellen van de klankbordgroep te bespreken.

De intensieve samenwerking, zowel binnen de klankbordgroep als door de gemeenschappelijke bestuursvergaderingen, hebben zeker geleid tot een sterkere toenadering en wederzijds begrip tussen bestuurders van beide federaties om gemeenschappelijke standpuntbepaling te faciliteren.

De gevoeligheid van de onderwerpen, rechtstreeks gelinkt aan de medefinanciering van organisaties, hun thematische en / of geografische werking zorgde echter voor spanningen in de discussies, zowel binnen de gemeenschappelijke bestuursvergaderingen als in de relatie tot leden die niet vertegenwoordigd waren binnen de bestuursorganen. Pas eind september 2025 konden we een sectorvoorstel presenteren. In de periode daarvoor probeerden we de dialoog gaande te houden zonder als sector concrete voorstellen op tafel te kunnen leggen. Pas toen DGD eind juni haar eigen reflecties deelde over mogelijke pistes voor de medefinanciering van de niet-gouvernementele samenwerking, werd het duidelijk welke rode lijnen en mogelijke voorstellen vanuit de sector scherp gesteld moesten worden. We slaagden er niet in om tot een proactief standpunt te komen, enkel reactief. En dan nog nam het veel tijd.

De verschillende elementen die we als ngo-sector eind september 2025 geformuleerd hadden in ons voorstel aan de beleidsceel en DGD, hebben een uiterst beperkte impact gehad. Uiteindelijk heeft de Minister beslissingen genomen zonder voorafgaand overleg of zonder de voorstellen van de sector hier expliciet in mee te nemen.

Eind 2025 was er bovendien nog géén duidelijkheid over de opmaak en het beoordelingssysteem voor de komende programma's 2027-2031 (budgettaire *cadrage*, gewicht van de strategische prioriteiten t.o.v. de kwaliteit van de programmavoorsstellen, enz.).

De nood aan strategische communicatie voor bondgenoten

DGD was in het afgelopen onderhandelingsjaar wél steeds een bondgenoot van ngo's. Ook zij stonden en staan immers onder enorme druk: niet enkel door de besparingen maar ook inhoudelijk in het verdedigen van ontwikkelingssamenwerking in een context van het terugplooiën op nationale belangen en het primeren van buitenlands beleid op ontwikkelingssamenwerking – ook in haar eigen interne werking.

Deze paradigmashift weerspiegelde zich ook in het dominante discours en de communicatie vanuit de politiek: een steeds prominenter “*what's in it for us / for Belgium*”-discours daagt bij uitstek het domein van ontwikkelingssamenwerking uit om zich te positioneren.

Alle spelers worden uitgedaagd om in hun communicatie sterker te argumenteren waarom investeren in ontwikkelingssamenwerking ook in het voordeel van de Belgische belangen is.

Sommige spelers zoals Enabel en de private sector kwamen hiermee herhaaldelijk in de media – voor ngo's ligt dit logischerwijs veel moeilijker, een aandachtspunt dat in 2026 verder opgepikt wordt.

VOORBEREIDING NIEUWE PROGRAMMA'S

2025 stond voor veel ngo's in het teken van de voorbereiding op de indiening van de programma's voor 2027 – 2031. Ngo-federatie was betrokken bij de ontwikkeling van het programmaschema, voorzag onder andere begeleiding bij het opstellen van een *Theory of Change*, en begeleidde samen met acodev en Fiabel de ontwikkeling en indiening van de GSK. Verder werden ook de tweejarige humanitaire programma's ingediend en werd er sterk ingezet op belangenbehartiging voor een nieuw beleidskader voor humanitaire ngo's.

Indiening van de nieuwe programma's '27-'31

Indieningsprocedure en -format

Hoewel de federaties er alles aan hadden gedaan om deze keer een strakke timing voor hun leden te realiseren, liep het officiële programmaschema opnieuw enige vertraging op. Ook de noodzakelijke aanpassingen aan FundHub waren in 2025 nog niet afgerond. Door deze vertragingen vanuit DGEO konden de federaties hun leden opnieuw niet tijdig informeren en zagen zij zich genoodzaakt om met niet-definitieve versies van het programmaformat te werken. Aangezien er vanuit DGD geen grote wijzigingen aan het programmaschema op de agenda stonden, was dit echter een aanvaardbare oplossing.

De ontwikkeling van het programmaschema verliep samen met DGD wel op een constructieve en vrij open manier, met uitzondering van de punten rond strategische prioriteiten.

De meeste voorstellen vanuit de federaties werden door DGD bovendien positief onthaald.

Enkele voorbeelden:

- 1) **Betere programmacoherentie:** Meer ruimte voor de omschrijving van programma's en outcomes om de logica en begrijpelijkheid van het verhaal te versterken.
- 2) **Informatie-efficiëntie:** Schrappen van overbodige onderdelen (zoals strategienota's) op basis van het 'only once'-principe en de beperkte toegevoegde waarde voor DGEO.
- 3) **Flexibiliteit in rapportage:** Behoud van het verplichte outcome-niveau, gecombineerd met een duidelijk facultatief resultaatniveau.

Ondersteuning evaluatieplan en traject ToC

Met het oog op de volgende programmacyclus lanceerden de federaties na de zomer een **begeleidingstraject voor de ontwikkeling van Theories of Change (ToC)**, in samenwerking met MDF Nederland.

Op het programma stonden:

- **ToC-gids:** Een geactualiseerde versie van de bestaande gids.
- **Informatieessies:** Toelichting van de basisprincipes van een ToC, specifiek gericht op coördinatie- en managementfuncties.
- **Zelfdiagnose:** De introductie van een praktische zelfdiagnose-tool.
- **Vorming:** Zes tweedaagse vormingen in kleine groepen.
- **Coaching:** Individuele begeleiding op maat van de organisatie.

Voor de **pilootfase van het evaluatieplan** werd een stuurcomité opgericht. Dit comité bestond uit de drie federaties, de 17 vrijwillige pilootorganisaties, de Dienst Bijzondere Evaluatie (DBE), de Dienst Resultaten en Kennis (D 0.1), DGeo.0 en Enabel.

Tussen juni 2024 en juni 2025 kwam het stuurcomité vijf keer een halve dag samen. Deze bijeenkomsten stonden in het teken van kennisuitwisseling en leidden uiteindelijk tot 12 concrete evaluatieplannen. Elk plan uit deze pilootfase werd door alle leden van het stuurcomité beoordeeld, waardoor elke deelnemende organisatie waardevolle feedback ontving.

Dit intensieve proces legde een solide basis voor de ontwikkeling van een overkoepelende gids en voor de organisatie van uitwisselingsmomenten over het evaluatieplan voor alle leden. De 'Gids Evaluatieplan' biedt de ngo's en IA's inzicht in de inhoud en de bijbehorende regelgeving, en inspireert hen met praktische voorbeelden. Daarnaast hebben de federaties een template uitgewerkt die organisaties vrijblijvend kunnen gebruiken als blauwdruk voor hun eigen evaluatieplan.

Gemeenschappelijke programma's

L'union fait la force is de leidraad in de totstandkoming van meer gemeenschappelijke programma's ten opzichte van het verleden. In 2025 bleek al dat meer dan 3/4de van de ngo's en IA's een gemeenschappelijk programma zullen indienen voor de volgende cyclus.

Een gemeenschappelijk programma biedt meerdere voordelen:

- Thematische expertise wordt gebundeld;
- Kosten kunnen gedrukt worden door schaalvoordelen;
- Het internationale partnernetwerk wordt uitgebreid en dit biedt kansen voor meer onderlinge kennisuitwisseling.

Maar samenwerking brengt ook nieuwe uitdagingen met zich mee. De federaties speelden een rol in het delen van kennis en goede praktijken rond gemeenschappelijke programma's en boden ook financiële ondersteuning voor de uitrol van nieuwe of uitbreiding van bestaande gemeenschappelijke programma's.

Ontwikkeling en indiening van 30 GSK

In 2025 moesten de ngo's en IA's nieuwe Gemeenschappelijke Strategische Kaders (GSK) voor de periode 2027-2031 ter goedkeuring indienen bij minister Prévot.

Een GSK is het geheel van **strategische keuzes** die gezamenlijk worden gemaakt door de erkende organisaties in een land of over een thema, op basis van een gemeenschappelijke contextanalyse. Deze GSK dienen ook als referentie voor de uitwerking van de programma's van deze organisaties van de ngo's en IA's. De GSK zijn daarenboven een concentratie-instrument. Elk programma moet namelijk ten minste 75% van zijn operationele kosten in de geografische GSK concentreren en bovendien moet de sector gezamenlijk ten minste 90% van deze budgetten in de geografische GSK concentreren.

Net als de vorige cycli werden midden december 2025 30 GSK ingediend: 28 geografische GSK en 2 thematische GSK. Waar de geografische GSK alle ngo's en IA's verenigt die actief zijn in een bepaald land, verenigt een thematisch GSK alle ngo's en IA's rond een bepaald thema, en is van nature transnationaal.

Samen met acodev en Fiabel ondersteunde ngo-federatie het proces voor het bepalen van de 30 GSK, op basis van de budgettaire intenties voor hun programma's 2027-2031. Samen met DGD ontwikkelden de federaties ook een vademecum dat het redactieproces van de GSK heeft begeleid, in functie van de reglementair voorgeschreven bepalingen rond de GSK. De redactie van ieder GSK werd gecoördineerd door een hoofdredacteur, die samen met de deelnemende leden vorm gaf aan de GSK. De federaties stonden ook in voor de ondersteuning en begeleiding van deze hoofdredacteurs.

Programma's Humanitaire Hulp

Lancering humanitaire tweejaarsprogramma's 2025-2026

In 2025 lag de focus van de federatie en haar leden op de indiening van de tweejaarsprogramma's voor humanitaire hulp voor de periode 2025-2026. Door de vertraagde regeringsvorming publiceerde de humanitaire dienst D5.1 van DGD later dan gepland het nieuwe financieringskader in juni, goed voor 47 miljoen euro - **een daling van 11% tegenover de vorige periode, ondanks de beslissing van minister Prévot om niet te besparen op het budget voor humanitaire hulp.**

De focus voor de humanitaire programma's ligt op "*protection*" en versterken van "*localization*" en acht landen: Burkina Faso, Mali, Niger, Burundi, Oeganda, DR Congo, Palestina en Yemen.

Na de indiening van de programma's werd een moment georganiseerd door de federaties met de acht Belgische humanitaire actoren en de humanitaire dienst D5.1 van DGD.

De volgende geleerde lessen en gezamenlijke engagementen werden geformuleerd:

1. De **formele en informele overlegmomenten** tussen de federaties, D5.1 en de humanitaire actoren blijven behouden. Ze bleken bijzonder waardevol in een periode van onzekerheid door besparingen en nieuwe beleidsprioriteiten. Hoewel de vooropgestelde tijdslijn door politieke omstandigheden niet haalbaar was, zorgde ze wel voor **heldere en stapsgewijze communicatie**.
2. In 2026 worden een aantal **inhoudelijke uitdagingen verder uitgediept**, zoals het programmaformat, de toepassing van de crisis modifier, localization, duty of care, nexus en de koppeling met HRP's. Dit gebeurt met het **oog op de toekomstige vijfjarige humanitaire programma's**, om voldoende duidelijkheid en flexibiliteit te garanderen.
3. Ondanks de tijdige ministeriële ondertekening bleef er een **periode van onduidelijkheid over de effectieve startdatum** van de programma's. Dit aandachtspunt wordt meegenomen in de voorbereiding van de volgende vijfjarige cyclus, zodat juridische onzekerheid kan worden vermeden.

Belangenbehartiging 5-jarig humanitair programma

In 2024 formuleerden de federaties samen met de acht Belgische humanitaire actoren een beleidsnota over langdurige, kwaliteitsvolle en flexibele humanitaire financiering, in lijn met de *Grand Bargain* en de *Good Humanitarian Donorship Principles*.

In 2025 zetten we onze belangenbehartiging bij DGD verder, wat uiteindelijk leidde tot de beslissing om het **KB humanitaire hulp** aan te passen zodat de aanbevelingen uit de beleidsnota kunnen worden gerealiseerd. De federaties pleitten daarbij voor een zo **volledig en gedetailleerd mogelijke herziening van het KB**, in nauwe co-creatie met DGD en de acht humanitaire actoren, vergelijkbaar met het proces voor het KB inzake niet-gouvernementele samenwerking. Dit was essentieel om twee redenen:

1. **Meer voorspelbaarheid** en duidelijkheid voor ngo's en hun partners, noodzakelijk voor planning, kwaliteitsvolle humanitaire respons en een duurzame inzet op *localization*.
2. **Juridische helderheid en bescherming** voor DGD, ngo's en hun partners in een steeds complexer en minder voorspelbaar politiek klimaat.

De federaties en humanitaire actoren formuleerden een reeks concrete voorstellen tot wijziging van verschillende artikels van het KB humanitaire hulp:

1. **Een flexibel vijfjarig financieringskader**, met een aangepast en flexibel systeem van jaarlijkse schijven dat beter aansluit bij een meerjarige programmacyclus.
2. **Een bredere en flexibelere geografische scope**, gebaseerd op noden van partners. Humanitaire acties richten zich daarbij op crises in plaats van op vooraf vastgelegde landen, snelle crisisrespons én adaptieve programmatie
3. **Een brede geografische crisis modifier**, vooraf toegewezen bij de start van het programma, om snel te kunnen reageren waar de noden het hoogst zijn.
4. **Een verhoging van de budgetflexibiliteit van 15% naar 30%**.
5. **Duidelijke start- en einddata voor programma's**, om toekomstige *gaps* tussen vijfjarige cycli te vermijden.

6. **Een sterker strategisch partnerschap tussen DGD en ngo's**, gebaseerd op vertrouwen, flexibiliteit, voorspelbaarheid, transparantie en snelle communicatie - met efficiënte en kwaliteitsvolle dialoogmomenten als concrete uitwerking.
7. **Een *risk-sharing agreement*** tussen DGD, ngo's en partners
8. **Aanpassing van de structuurkosten** in lijn met de DGEO-richtlijnen.
9. **Formele erkenning van ngo partners** in het KB, inclusief het meenemen van hun analyses in beleidsbeslissingen, zodat humanitaire hulp écht *needs-based* is met daarnaast meer aandacht voor *duty of care*
10. **Administratieve vereenvoudiging**, onder meer via het "*only once*"-principe zoals in DGEO regelgeving, vereenvoudigde rapportagevereisten, een efficiënter evaluatiekader met evaluatieplan, en afstemming van auditprocedures op het DGEO-systeem.

In 2026 wordt de belangenbehartiging rond het KB humanitaire hulp verder gezet en zullen verschillende dialogen met de beleidscel, DGD en de 8 humanitaire actoren georganiseerd worden door de federaties.

VERTROUWEN EN KWALITEIT

Na een intensieve voorbereiding in 2024 werden 67 ngo's in 2025 erkend na een grondige screening door EY, samen met de DGD-administratie. Uit die screening bleek ook dat de implementatie van het integriteitscharter door ngo's anno 2025 goed zit. Ngo-federatie en acodev lanceerden afgelopen jaar ook een gloednieuwe versie van NGO Openboek. Verder werd ook werk gemaakt van een inspiratiegids rond gender en een studie rond evenwaardige financiering.

Minister erkent 67 ngo's

Elke vijf jaar organiseert DGD een erkenningsronde voor ngo's en IA. In de ronde van 2025 erkende de minister voor ontwikkelingssamenwerking 67 ngo's, waarvan 4 organisaties als nieuweling instromen in de sector. Al deze organisaties hebben via de erkenning bewezen dat het beheer van hun organisatie dermate performant is dat ze het vertrouwen van de minister verdienen om subsidies voor internationale solidariteit te mogen beheren.

De organisaties werden doorgelicht door EY in samenwerking met de DGD-administratie op o.a. volgende domeinen: het financieel beheer (inclusief de systemen voor interne controle en de financiële gezondheid op basis van uitsluitende financiële ratio's), de capaciteit om resultaten te behalen, integriteit,... Een nieuwe erkenning vereist ook nieuwe strategische plannen van elke ngo voor de komende 10 jaar.

De resultaten van de screening bevestigen dat de financiering die aan ngo's wordt toegekend, correct en transparant wordt beheerd. Dit is een garantie voor de belastingbetaler en is een positief signaal voor de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

Lancering vernieuwde NGO Openboek

In 2025 maakten acodev en ngo-federatie werk van een grondige vernieuwing van NGO Openboek, hét impact- en transparantieplatform van Belgische ngo's voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp. Zowel de database als de website zelf werden uitgebreid aangepakt om van NGO Openboek opnieuw een fris, actueel en relevant platform te maken.

De verbeterde en overzichtelijkere database maakt het voor leden eenvoudiger om gegevens in te vullen, onder meer dankzij een groot aantal velden dat automatisch wordt ingevuld. De nieuwe website is visueel aantrekkelijker en heeft een duidelijkere structuur dan voorgaande versies. Daarnaast zijn er ook functionaliteiten in de nieuwe website voorzien die de federaties moeten versterken in hun geplande

inspanningen rond sectorcommunicatie, zoals een artikelsectie die kan ingezet worden om meer duiding te geven bij de gevisualiseerde data, organisaties en projecten.

De opzet van NGO Openboek blijft echter hetzelfde: transparante, betrouwbare en toegankelijke informatie beschikbaar stellen over de Belgische ngo's voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp. Zo weten donoren, mensen uit de sector en het brede publiek wat ngo's doen, waar ze actief zijn, waar hun middelen vandaan komen en hoe die worden besteed.

Erkenningsronde toont performante implementatie integriteitscharter in de sector anno 2025

Een wetswijziging in de Wet op de Belgische Ontwikkelingssamenwerking enkele jaren geleden zorgde ervoor dat beantwoorden aan de voorwaarden van het integriteitscharter één van de algemene voorwaarden werd om erkend te kunnen worden als ngo en dus recht te hebben op financiering vanuit de Belgische overheid.

In 2025 had deze algemene voorwaarde voor het eerst massale uitwerking. De 10-jarige erkenning van zowat alle ngo's loopt namelijk eind 2026 af, waardoor de FOD Buitenlandse Zaken, ondersteund door consultancybedrijf Ernst en Young, in 2025 een grote erkenningsronde organiseerde. De ngo's die een nieuwe erkenning ambieerden werden zwaar doorgelicht. Consultancybedrijf Ernst en Young lichtte deze ngo's onder meer zwaar door op het niveau van integriteit en verifieerde of de organisaties die een erkenningsaanvraag indienden voldeden aan de voorwaarden (= alle 10 punten) van het integriteitscharter. Het resultaat was overweldigend positief: alle erkende ngo's die een erkenningsaanvraag indienden, slaagden voor de "algemene voorwaarde" rond integriteit. Dit is fantastisch nieuws, gezien dit aantoont dat er anno 2025 een performante implementatie van het integriteitscharter is.

Integriteit is echter nooit af, hetgeen de sector heel goed beseft. Het is een continue inspanning van verbeteren, sensibiliseren én vooral een cultuurverandering teweegbrengen en bestendigen. De inspanningen rond het thema integriteit vanuit de federaties worden de komende jaren dan ook volop voortgezet.

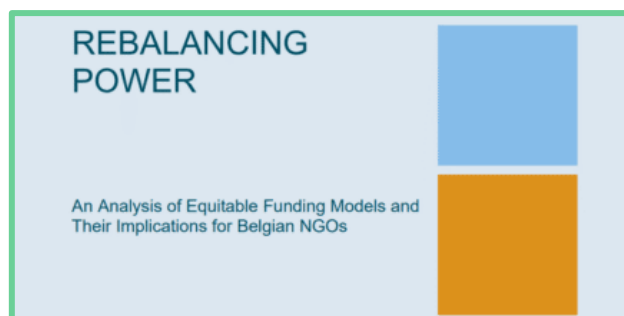

TOEKOMST EN VERNIEUWING

Studie Evenwaardige Financieringsmodellen

In 2025 publiceerden ngo-federatie en acodev de studie *“Rebalancing Power: An Analysis of Equitable Funding Models and Their Implications for Belgian NGOs”* door HIVA. De studie onderzoekt hoe verschillende financieringsmodellen kunnen bijdragen aan meer evenwaardige partnerschappen. De studie identificeert verschillende financieringsmechanismen en de voordelen en nadelen van elk model bij het streven naar meer evenwaardige financieringsrelaties.

De studie daagt organisaties uit om kritisch te reflecteren op hun huidige praktijken en op de manier waarop macht, verantwoordelijkheid en middelen verdeeld zijn binnen internationale samenwerking. Om deze inzichten toegankelijk en toepasbaar te maken voor onze leden, vertaalden we enkele bevindingen naar concrete en praktische handvatten.

Tegelijk blijft dit voor ngo-federatie een traject op langere termijn: samen met onze leden blijven we dit debat voeren en verder verkennen hoe financieringspraktijken kunnen evolueren richting meer evenwaardigheid.

Inspiratiegids gender

In 2025 heeft de werkgroep gender, getrokken door ngo-federatie en 11.11.11, op vraag van de leden een inspiratiegids gender **“Terugblik en inzichten uit 2 jaar werkgroep”** ontwikkeld als ondersteunend document voor de leden.

Deze inspiratiegids bevat inzichten en informatie die doorheen twee jaar gender werkgroep werden gedeeld door de leden ervan. De gids is bedoeld om praktische

handvatten aan te reiken aan organisaties om aan de slag te gaan met **genderrechtvaardigheid**. De publicatie is dus geen allesomvattend document met richtlijnen rond genderrechtvaardigheid of een gezamenlijke sectorale visie.

Gender wordt in deze gids vanuit een mensenrechtenbenadering toegelicht. Er wordt vertrokken vanuit een dekoloniaal perspectief en op basis van samenwerking op gelijke voet.

De inspiratiegids geeft verder ook nog praktische voorbeelden mee van enkele leden uit de werkgroep gender (WSM, Oxfam België, Trias, Plan International België en çavaria), als inspiratie om zelf aan de slag te gaan met gender in je eigen organisatie.

In de gids vind je ook een link naar een [levende lees- en toollijst](#) die je ook kan consulteren als je op zoek bent naar meer specifiekere informatie of tools. Hier vind je de tools die de verschillende organisaties aanbrachten maar ook algemenere tools voor genderintegratie in programma's, budgetten en evaluaties.

VORMINGEN EN EVENTS

INTERNE WERKING NGO-FEDERATIE

Integriteit ngo-federatie

Het klachtenmeldpunt integriteitsschendingen van ngo-federatie, open voor meldingen in verband met integriteitsschendingen begaan door medewerkers of bestuurders van ngo-federatie of door externen waarmee ngo-federatie contracteerde (vb. consultants, vormers, onderzoekers...) ontving in 2025 één melding. De melding viel echter niet binnen de scope van het meldpunt van ngo-federatie en was dus onontvankelijk. De klachtenmanager van ngo-federatie hielp de melder wel verder en verwees deze door naar de correcte kanalen en meldpunten voor de desbetreffende melding.

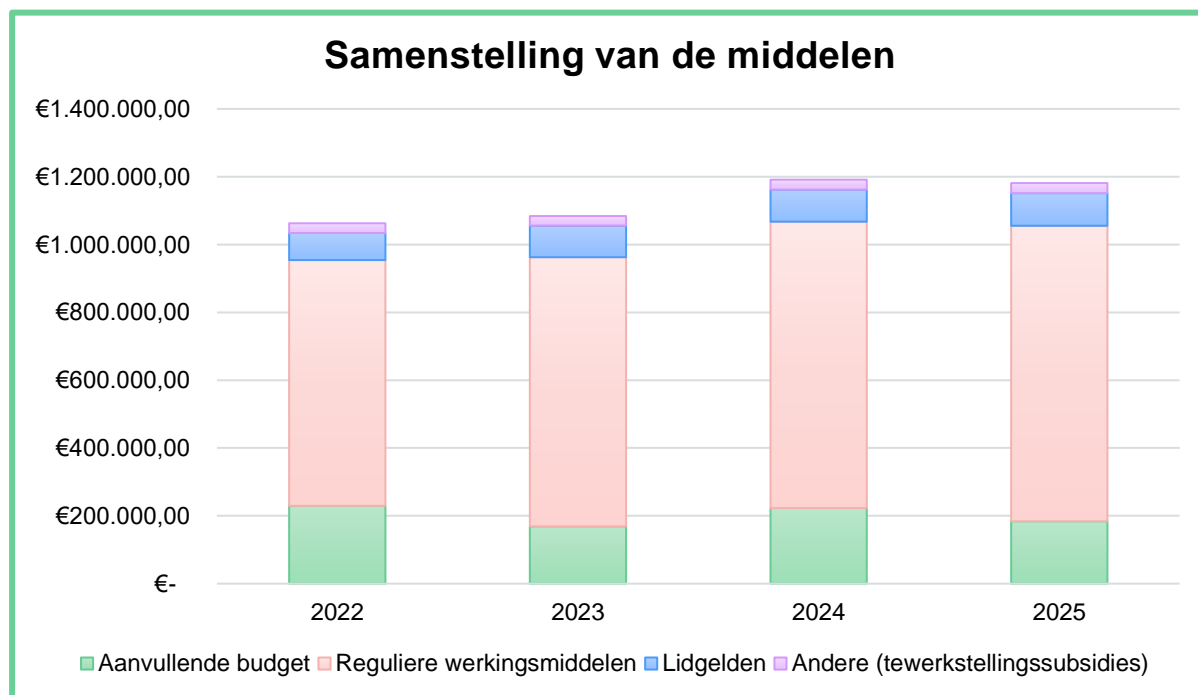
In juni 2025 werd de ethische code van ngo-federatie collectief besproken en geëvalueerd door de volledige staf van ngo-federatie, conform hetgeen voorzien in het integriteitsbeleid van ngo-federatie. De ethische code, die enkele jaren geleden nog zwaar werd herwerkt, werd als up-to-date en *fit for purpose* beoordeeld.

In juni 2025 voerde de staf van ngo-federatie eveneens opnieuw een risicoanalyse inzake integriteit uit (deze wordt conform het integriteitsbeleid van ngo-federatie om de 2 jaar georganiseerd), waarna het risicoregister en de bijhorende risicobeheersingsmaatregelen werden geactualiseerd.

FINANCIIEEL RESULTAAT

Inkomsten

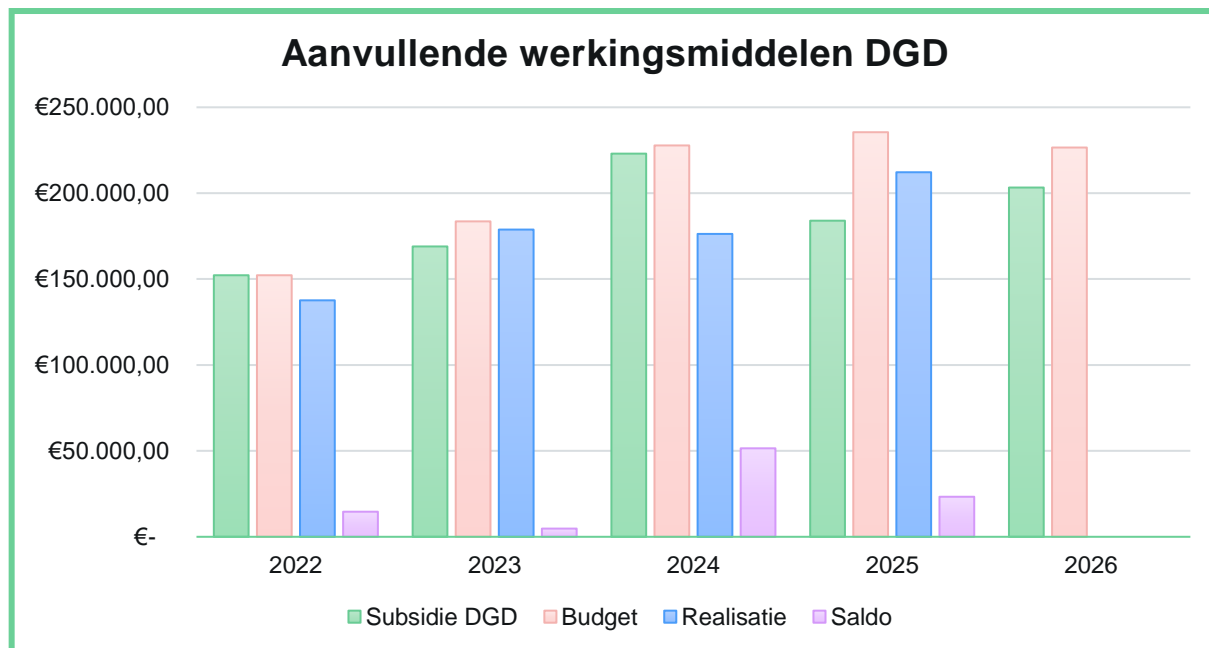
Uitvoering technisch en financieel dossier

Voor de uitvoering van het technisch en financieel dossier 2022-2026 ontvangt ngo-federatie medefinanciering van DGD voor de reguliere werkingskosten van het secretariaat en voor de uitvoering van een programma ter ondersteuning van de leden (aanvullende werkingsmiddelen).

Aanvullende werkingsmiddelen DGD

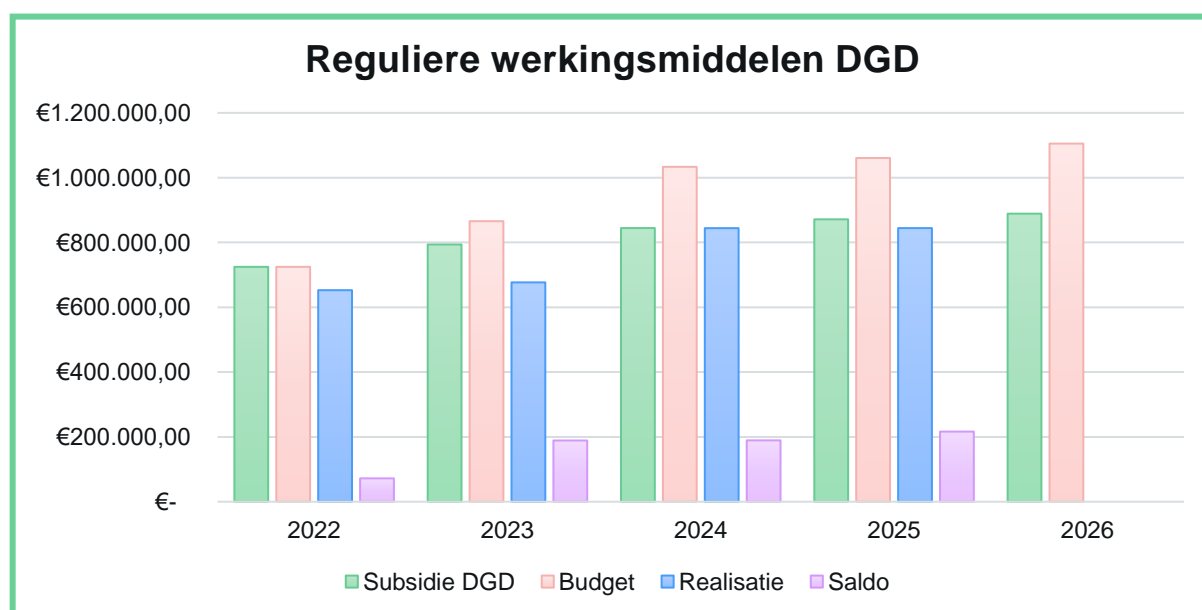
De middelen voor de uitvoering van het programma ter ondersteuning van de leden bedroegen in 2025 **€235.503**, bestaande uit een subsidieschijf van €184.000 voor 2025 en een overgedragen saldo van de vorige programmajaren ten belope van €51.503. **Er werd in 2025 €212.200 uitgegeven vanuit deze aanvullende werkingsmiddelen ter ondersteuning van de leden.** Zoals in dit jaarverslag in de verf gezet, werden in 2025 veel middelen geïnvesteerd in de ondersteuning van de leden in de **voorbereiding van de komende programmacyclus**. O.a. op het vlak van *theory of change* en het nieuwe evaluatieplan werd een intensief vormings- en coaching traject opgezet. Parallel werd ook geïnvesteerd in de **vernieuwing van ngo-openboek** en lieten we meerdere studies uitvoeren, zoals deze rond **evenwaardige financieringsmodellen**. De tijd en energie die binnen de personeelsploeg geïnvesteerd werd in de belangenbehartiging naar aanleiding van de onderhandelingen met Minister Prévot, heeft er echter toe geleid dat een aantal initiatieven, zoals een tweede editie van het netwerkmoment met de overheid (DGD, Enabel, BIO) werden *on hold* gezet.

Het saldo van de aanvullende werkingsmiddelen dat meegenomen wordt voor de uitvoering van het laatste programmajaar (2026) is nu gereduceerd tot **€32.303**.

Reguliere werkingsmiddelen DGD

De reguliere werkingstoelage van DGD in 2025 bedroeg €871.446. Dit werd aangevuld met een niet-besteed saldo uit de eerdere programmajaren ten belope van €189.255 waardoor **het totale beschikbare budget van de reguliere werkingsmiddelen van DGD in 2025 €1.060.701 bedroeg. Van dit budget is €844.379 gerealiseerd**. De grootste uitgavenpost zijn de personeelskosten (zie onder). Er was binnen de enveloppe reguliere werkingsmiddelen van DGD echter ook ruimte om bijkomende initiatieven op poten te zetten op vraag van de leden. We **ondersteunden de uitrol van nieuwe of uitgebreide gemeenschappelijke programma's** in de voorbereiding van de programmacyclus 2027-2031.

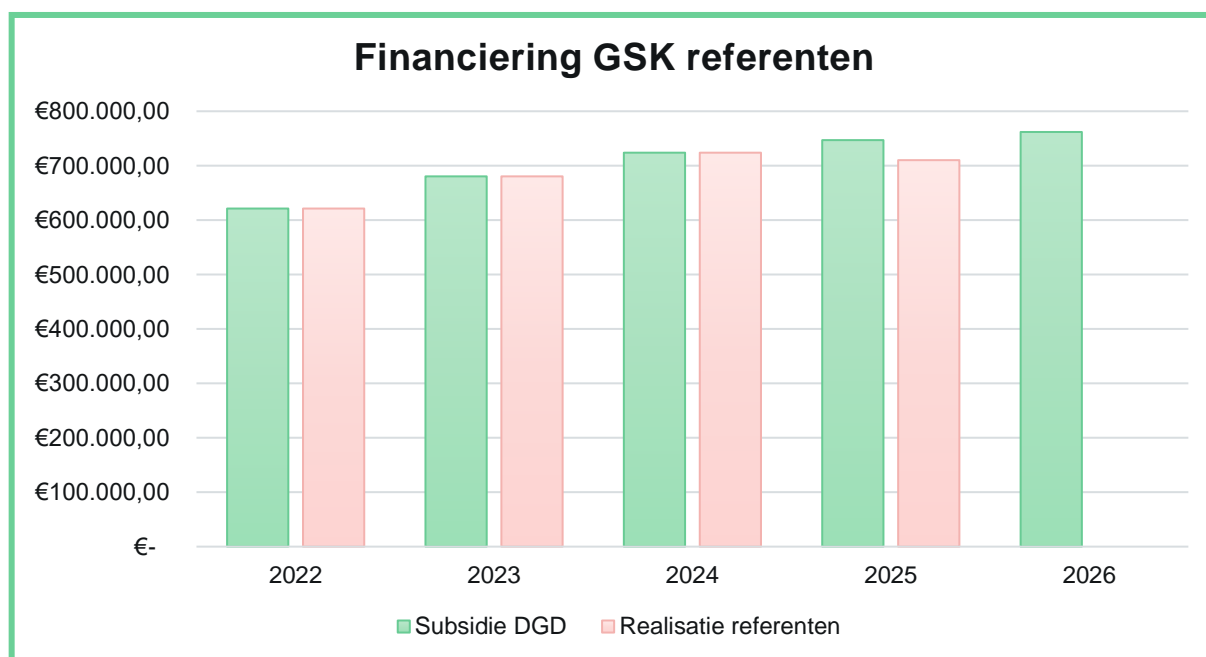

De reguliere werkingstoelage van DGD moet net als de aanvullende werkingstoelage gezien worden in een vijfjarenprogramma-logica. Het saldo voor de reguliere werkingstoelage dat meegenomen wordt in het laatste jaar van het programma (2026) bedraagt **€216.321**.

Naar aanleiding van de beslissing van de Vlaamse Regering in september 2025 om het grootste deel van haar ontwikkelingssamenwerking stop te zetten vanaf 2026, besliste het bestuur van ngo-federatie om **een deel van dit saldo (€150.000) in te zetten om het Vierde Pijlersteunpunt, dat haar subsidie van de Vlaamse overheid vanaf 2026 geschrapt zag, in 2026 een doorstart te kunnen laten nemen**. Als sector vinden we het belangrijk om collectief te investeren in de kwaliteitsversterking van zowel de erkende ngo's als van die burgerinitiatieven. Die laatste zijn belangrijk om het draagvlak voor internationale solidariteit te versterken. De leden van ngo-federatie vinden het dan ook belangrijk dat dit steunpunt blijft bestaan om bruggen te blijven slaan tussen erkende ngo's en burgerinitiatieven eerder dan als concurrenten naast elkaar te bestaan.

Financiering GSK Referenten

Daarnaast ontvangt ngo-federatie in het programma 2022-2026 jaarlijks ook middelen van DGD voor de financiering van de 30 GSK-referenten. Voor 2025 ging het om een bedrag van **€746.953**. Normaal worden deze middelen integraal doorgestort aan de referenten volgens de verdeelsleutel bepaald door de bestuursorganen van de drie federaties. Er zou dus geen saldo mogen zijn. Echter, **in 2025 werd een bedrag van €710.148 doorgestort aan de referenten**. De stopzetting van de Belgische medefinanciering voor Rwanda heeft ertoe geleid dat de referent niet voor het volledige jaar over deze middelen diende te beschikken. Daarnaast zijn er bij een beperkt aantal GSK-referenten ook onderbestedingen waardoor zij niet het volledige bedrag aangevraagd hebben.

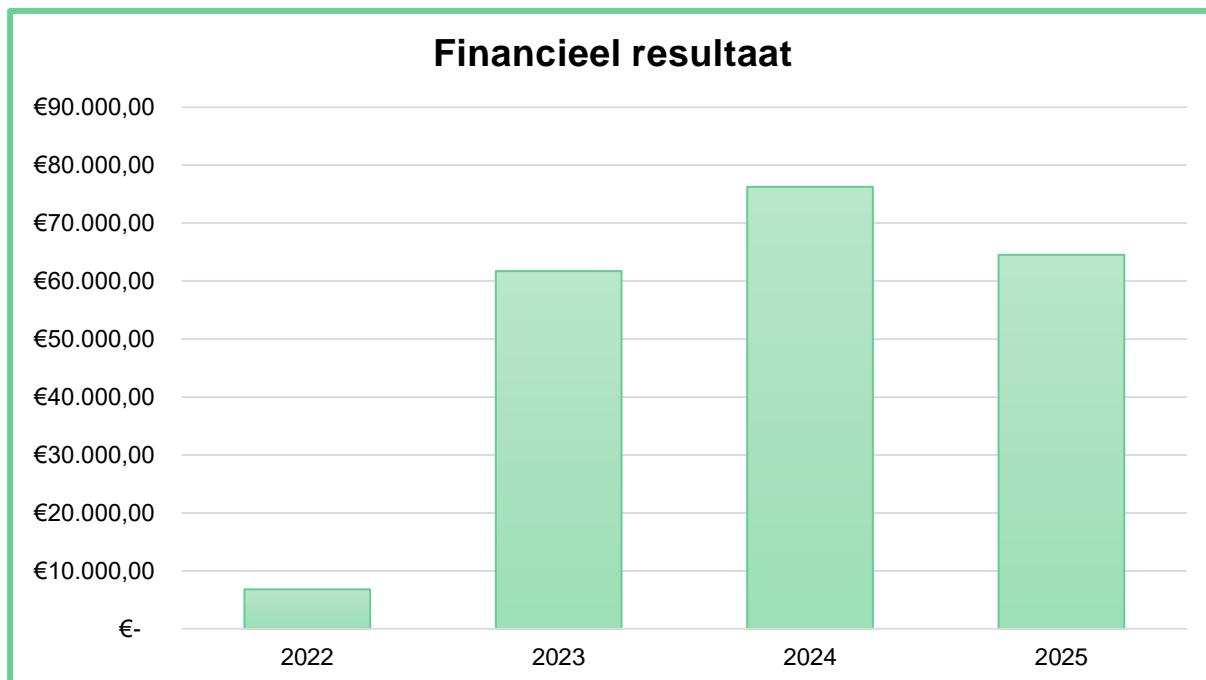
Personeelskost

De personeelskost van het secretariaat van ngo-federatie is de belangrijkste uitgavenpost van de reguliere werkingsmiddelen. In 2025 bedroeg de personeelskost **€690.589**. De personeelsbezetting van het secretariaat was stabiel in 2025, maar kent een stijgende loonkost door de automatische indexatie.

Resultaat 2025

De saldo's van de aanvullende en reguliere werkingstoelagen van DGD worden overgedragen naar het laatste programmajaar 2026 en komen dus in het financieel resultaat 2025 op €0 te staan.

Het financieel resultaat voor het boekjaar 2025 bedraagt **€64.534**.

De algemene vergadering van ngo-federatie heeft op 23 juni 2026 dit positief resultaat als volgt bestemd:

- **€9.555 toe te voegen aan het sociaal passief**, conform de waarderingsregels zoals vastgelegd door de algemene vergadering van ngo-federatie.
- Het resterende deel van het financieel resultaat van ngo-federatie voor het jaar 2025 ten belope van **€54.979 toe te wijzen aan de andere bestemde fondsen met het oog op het kunnen dekken van de werkings- en loonkost van het secretariaat in de loop van het komende programma 2027-2031** moest blijken dat, door opeenvolgende loonindexaties, de reguliere werkingstoelage van DGD hiervoor niet zou volstaan.

Vlaamse federatie van ngo's voor ontwikkelingsamenwerking